

Došlo 12. III. 1930

..... krat, prilog.

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1930.

Ljubljana, 28. februarja 1930.

Štev. 2.

13.

Okrožnica „Mens Nostra“ papeža Pija XI.
o pospeševanju duhovnih vaj.

LITTERAE ENCYCLICAE

AD VENERABILES FRATRES,
PATRIARCHAS, PRIMATES, ARCHIEPISCOPOS, EPISCOPOS,
ALIOSQUE LOCORUM ORDINARIOS
PACEM ET COMMUNIONEM CUM APOSTOLICA SEDE HABENTES:
DE USU EXERCITIORUM SPIRITUALIUM MAGIS MAGISQUE
PROMOVENDO.

PIUS PP. XI
VENERABILES FRATRES
SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM

Mens Nostra quae fuerit quive animus, cum, ineunte anno, extraordinarium iubilaeum universo orbi catholico denuntiavimus ad anniversarium celebrandum diem quo ante quinquaginta annos, sacerdotali consecratione accepta, rei divinae ad altare operati primum sumus, id profecto, Venerabiles Fratres, neminem vestrum fugit. Ut enim Constitutione Apostolica „Auspicientibus Nobis“, die 6 Ianuarii 1929 edita, solemniter declaravimus,¹ ad id consilii non tantum adducebamur ut dilecti filii Nostri, ingens familia christiana quam benignissimum Dei Cor cordi Nostro credidit, communis Parentis laetitiae in partem vocati, animorum consensione gratias Nobiscum Summo bonorum omnium Datori agerent et haberent; verum etiam quod imprimis arridebat Nobis iucunda spes, fore ut reseratis, paterna liberalitate, caelestium munerum thesauris quorum dispensationi praepositi sumus, christiana plebs felici occasione esset usura ad fidem roborandam, pietatem perfectionemque augendam, moresque privatos et publicos ad Evangelii normam fideliter castigandos; unde, tamquam laetissimus fructus pacis veniaeque a Deo impetratae, pax singulorum atque societatis expectanda foret.

Neque haec spes ad irritum redacta est. Etenim incensa religionis studia, quibus christianus populus Iubilaei promulgationem excepit, progrediente tempore, nedum deferbuerunt, sed ea magis magisque in dies invalescere conspeximus, opitulante etiam Deo, qui ea rerum eventa suscitavit quae huius anni revera salutaris memoriam in omnem posteritatem propagarent. Nos autem abunde habuimus cur laetaremur, cum magna ex parte tam praeclaram fidei ac pietatis accessionem oculis Nostri haussemus, conspectuque fruii essemus tantae carissimorum filiorum multitudinis, quos libenter in Aedes

¹ Acta Apost. Sedis, vol. XXI (1929), pag. 6.

Nostras admittere et ad cor Nostrum, ut ita dicamus, peramanter premere licuit. Iam, dum impensius misericordiarum Patri grati animi sensus exhibemus qui tot tantosque fructus in vinea sua fundere, maturare atque congerere in huius anni piacularis decursu dignatus sit, pastoralis sollicitudo Nos movet atque impellit ad operam dandam ut ex tam secundis initiis maiora in posterum habeantur ac permaneant emolumenta, quibus felicitati ac saluti singulorum, adeoque universae societatis, probe consulatur.

Reputantibus vero Nobis qua via quave ratione auspicati huiusmodi fructus constant, occurrit decessor Noster f. r. Leo XIII, qui, sacrum annum alia occasione indicens, gravissimis verbis, quae Nosmet ipsi in memorata Constitutione »Auspiciantibus Nobis« iteravimus,² fideles omnes hortatus est ut »colligerent paulisper sese, et demersas in terram cogitationes ad meliora traderent«;³ itemque animum subit s. m. decessor Noster Pius X, qui, cum, verbo et exemplo, sacerdotalem sanctitatem continenter provexisset, annum agens quinquagesimum a sacerdotio suscepto, piissimam ad clerum catholicum »Exhortationem« habuit,⁴ pretiosis atque lectissimis refertam documentis quibus spiritalis vitae aedificium ad non vulgarem celsitudinem adduceretur.

Horum igitur Pontificum vestigiis ingressi, opportunum duximus aliquid Nos quoque praestare: auctoresque sumus excellentis cuiusdam rei, e qua plurima et egregia in populum christianum commoda profectura speramus. Usus intelligimus Exercitiorum spiritualium, quem, nedum in utroque Clero, verum etiam inter ipsa laicorum catholicorum agmina cotidie proferri latius atque diffundi vehementer cupimus, eundemque ceu sacri huius anni monumentum dilectis filiis Nostris relinquere placet. Quod quidem eo libentius facimus extremo hoc quinquagesimo anno ab inito divini sacrificii ministerio. Nihil enim iucundus obtingere Nobis potest quam memoria repetere caelestes gratias atque inenarrabiles consolationes, quas saepe, Exercitiis spiritualibus vacando, experti sumus; assiduitatem quam sacris secessibus attulimus, quibus veluti totidem gradibus curriculum Nostrum sacerdotale notavimus; lucem atque stimulos, quos ex eis hausimus ad divinum beneplacitum cognoscendum et implendum; operam denique in ea toto muneris Nostri sacerdotalis decursu collatam ad proximos in rebus caelestibus excolendos, tam ingenti animarum fructu atque incredibili proventu, ut in spiritualibus exercitationibus singulare aeternae salutis praesidium positum esse atque constitutum merito censeamus.

Re quidem vera, Venerabiles Fratres, non uno tantum titulo momentum, utilitas atque opportunitas sacrorum secessuum agnoscitur, si quis vel leviter tempora, quae nacti sumus, perpendat. Gravissimus quo aetas nostra urgetur morbus, idemque fecundus malorum fons, quos cordatus quisque conqueritur, est levitas atque inconsiderantia illa, quae homines per devia transversos agit. Hinc perpetua ac vehemens ad exteriora effusio, hinc inexplebilis divitiarum atque voluptatum cupiditas quae excellentiorum bonorum desideria in animis hominum pedetentim extenuat atque restinguit, eosdemque ita externis atque fluxis rebus implicat, ut de veritatibus aeternis, de divinis legibus deque ipso Deo, unico rerum omnium creatarum principio et fine cogitare prohibeat: qui tamen, pro infinita bonitate sua ac misericordia, nostris quoque diebus largissima gratiarum copia, quantumcumque morum pravitas ubique gliscat, homines ad se allicere haudquaquam desistit. Huic autem aegritudini curandae, qua tam vehementer humana familia laborat, quoddam praesidium atque allevamentum aptius proponemus quam ut enervatas istas animas atque aeternarum

² Acta Apost. Sedis, vol. XXI (1929), pag. 6.

³ Litt. Encycl. »Quod auctoritate«, 22 dec. 1885; »Acta Leonis XIII«, vol. II, pp. 175 ss.

⁴ Exhortatio ad clerum catholicum: »Haerent animo«, 4 aug. 1908 (Acta Sanctae Sedis, vol. XLI, pp. 555—577).

rerum neglegentes ad piam Exercitiorum spiritualium recollectionem invitemus? Et sane, quamvis nihil aliud Spiritualia Exercitia essent nisi brevis quidam aliquot dierum secessus quo homini, a communi mortalium societate et solitudinum turba remoto, opportunitas praeberetur non quidem vacua quiete tempus illud transigendi, sed gravissimas quaestiones excutiendi, quae penitus humanum genus sine intermissione pulsarunt, de sua origine deque fine suo: »Unde veniat et quo vadat«; profecto nemo non dabit, ex sacris exercitationibus haud mediocres utilitates elici posse.

Verum maiora adhuc praestant pii eiusmodi secessus: qui cum hominis mentem ad elaborandum in hoc compellant ut in ea quae cogitarit, dixerit, fecerit, intentius inquirat diligentiusque introspiciat, mirum quantum humanas facultates iuvant; ita ut in hac insigni spiritus palaestra mens ad res mature perpendendas et aequa lance librandas assuescat, voluntas firmiter roboretur, cupiditates consilii gubernatione comprimentur, vitae humanae actio cum mentis cogitatione coniuncta ad certam normam rationemque efficienter exigatur, anima denique nativam nobilitatem ac celsitudinem attingat, quemadmodum concinna similitudine in suo libro Pastoralis Sanctus Pontifex Gregorius declarat: »Humana mens, aquae more, circumclusa ad superiora colligitur, quia illud repetit unde descendit; sed relaxata deperit, quia se super infima inutiliter spargit«.⁵ Praeterea, spiritualibus commentationibus se exercens, nedum »in Domino suo laeta mens quibusdam silentii stimulis excitatur et ineffabilibus vegetatur excessibus« uti sapienter Lugdunensis Episcopus S. Eucherus animadvertit,⁶ verum divina liberalitate ad illud »caeleste pabulum« accersitur, de quo Lactantius ait: »nullus enim suavior animo cibus est quam cognitio veritatis«⁷; eamque, secundum sententiam vetusti cuiusdam auctoris qui diu S. Basilium Magnus habitus est, »caelestis doctrinae schola ac divinarum artium disciplinae«⁸ excipit, ubi »Deus est totum quod discitur, via qua tenditur, totum per quod ad summae veritatis notitiam pervenitur«.⁹ Hinc liquido apparet spiritualia Exercitia cum ad naturales hominis vires perficiendas, tum maxime ad hominem supernaturalem seu christianum conformandum imprimis valere. Per haec profecto tempora, quibus genuino Christi sensui et spiritui supernaturali, quo religio sancta nostra unice constat, tot impedimenta ac repagula circumiciuntur, dum naturalismus longe lateque dominatur, qui fidei firmitatem debilitat et christianae caritatis flammam exstinguit, maximopere interest ut homo se a fascinatione illa »nugacitatis« subducat quae »obscurat bona«¹⁰ inque beato illo secreto se abdat, ubi, caelesti magisterio excultus, humanae vitae iustam aestimationem ac pretium intelligat, in unius Dei servitio collocandae; noxae turpitudinem horrescat; timorem Dei sanctum concipiat; terrestrium rerum vanitatem tanquam amoto velo clare intueatur; monitis et exemplis excitatus illius, qui est »via et veritas et vita«,¹¹ veterem hominem¹² exuat, abneget semetipsum, et humilitate, obedientia ac voluntaria sui castigatione comitibus, Christum induat, contendatque ut ad »virum perfectum« atque ad absolutam illam »mensuram aetatis plenitudinis Christi«¹³ perveniat, de qua Apostolus loquitur, imo toto animo nitatur ut ipse quoque cum eodem Apostolo repetere

⁵ S. Greg. M. Pastor., L. 3 adm. 15. (Migne, P. L., tom. 77; col. 73).

⁶ S. Euch., De laud. eremi, 37. (Migne, P. L., tom. 50, col. 709).

⁷ Lactant., De falsa relig., L. I, c. 1. (Migne, P. L., tom. 6, col. 118).

⁸ S. Basil. M., De laude solitariae vitae, initio (Opera omnia, Venetiis, 1751, tom. 2, p. 379).

⁹ Ibid.

¹⁰ Sap. IV, 12.

¹¹ Io. XIV, 6.

¹² Rom, XIII, 14.

¹³ Ephes. IV, 13

possit: »Vivo autem, iam non ego; vivit vero in me Christus.«¹⁴ Per quos sane gradus anima ad consummatam perfectionem ascendit et Deo suavissime iungitur, divinae gratiae praesidio, fervidioribus precibus per illos dies atque maiore sacrorum mysteriorum frequentia copiosius impetrato.

Singularia profecto ac praestantissima sunt haec, Venerabiles Fratres, quae naturam longe supergrediantur et in quorum adeptione unice quies, felicitas, pax vera repositae sint, quas humanus animus sitienter appetit et hodierna societas, illecebrarum aestu abrepta, incassum in incertis atque caducis bonis avidè persequendis, in vitae tumultu ac perturbatione quaerit. E contrario, mirabilem vim pacis hominibus conciliandae eosque ad vitae sanctimoniam evehendi in Exercitiis spiritualibus inesse probe edocemur; quod ceteroquin superiorum saeculorum, nostraeque fortasse aetatis etiam clarius, diuturno experimento comprobatur, cum innumeri propemodum illi, qui sacro Exercitiorum necessu rite exculsi sunt, ex eodem »radicati et supraedificati«¹⁵ in Christo prodierint, luce referti, gaudio cumulati, paceque illa perfusi quae »exsuperat omnem sensum«.¹⁶

Verum ex hac vitae Christianae absolutione quam spiritualia Exercitia affere in comperto est, praeter interiorem animi pacem, veluti sua sponte alius fructus lectissimus profluit, qui in haud exiguum rei socialis commodum egregie redundat; studium videlicet animarum Christo lucrandarum, quod spiritus apostolicus nuncupari solet. Genuinus enim caritatis effectus is est, ut anima iusta, in qua Deus ex gratia insidet, mirum in modum incendatur ad ceteros in partem vocandos cognitionis et amoris infiniti illius Boni quod ipsa assecuta est ac possidet. Iamvero, nostro hoc saeculo quo spiritualibus auxiliis humana consortio tantopere eget, et cum remotae Missionum plagae, quae »albae iam sunt ad messem«,¹⁷ parem necessitati apostolorum curam magis magisque postulant, tum regiones ipsae nostrae lectissimas ex utroque Clero virorum manus exigunt qui idonei sint dispensatores mysteriorum Dei et densa proborum laicorum agmina qui, necessitudine arcta cum apostolatu hierarchico coniuncti, actiosa industria eum iuvent, multiplicibus operibus ac laboribus Actionis catholicae sese devovendo; Nos, Venerabiles Fratres, historia magistra edocti, sacros Exercitiorum secessus tanquam divino numine excitata Coenacula habemus atque celebramus, ubi magnanimus quisque, divinae gratiae praesidio suffultus, faciem praeferentibus aeternis veritatibus et Christi exemplis hortantibus, non modo animarum pretium clare cognoscat desiderioque inflammetur earum iuvandarum in quocumque vitae statu, diligenti examine praemisso, Creatori suo sibi serviendum esse perspexerit, sed etiam christiani apostolatus ardorem, industrias, labores, fortia facinora addiscat.

Ceterum, hanc viam atque rationem Dominus noster saepenumero adhibuit in Evangelii praeconibus conformandis. Etenim divinus ipse Magister, qui non satis habuit longos annos in Nazarethanae domus secessu extrahere, antequam gentibus pleno lumine emicaret et verbo eas ad caelestia erudiret, solidos quadraginta dies in desertissima eremo traducere voluit. Quin imo, in medio evangelicorum laborum cursu Apostolos identidem ad amicum secessus silentium invitare consueverat: »Venite seorsum in desertum locum et requiescite pusillum«;¹⁸ atque ex aerumnosa hac terra in caelum digressus, eosdem Apostolos discipulosque suos in Hierosolymitano coenaculo expoliri et perfici voluit, ubi decem dierum spatio »perseverantes unanimiter in oratione«¹⁹ digni facti

¹⁴ Galat. II, 20.

¹⁵ Coloss. II, 7.

¹⁶ Philipp. IV, 7.

¹⁷ Io. IV, 35.

¹⁸ Marc. VI, 31.

¹⁹ Act. Ap. I, 14.

sunt qui Spiritum Sanctum reciperent: memorandus sane recessus, qui primus spiritualia Exercitia adumbravit, ex quo virtute atque robore perpetuo pollens Ecclesia prodiit, et in quo, praesente Deipara Virgine Maria patrocinioque suo validissimo sospitante, una cum Apostolis ii quoque instituti sunt, quos Actionis Catholicae praecursores merito appellaveris.

Ex eo die Exercitiorum spiritualium usus, si minus nomine et ratione qua hodie utimur, at saltem re »familiaris factus est inter priscos christianos«, ²⁰ ut S. Franciscus Salesius docuit claraque indicia in SS. Patrum operibus reperta denuntiant. Nam S. Hieronymus nobilem feminam Celantiam hortabatur: »Eligatur tibi opportunus et a familiae strepitu remotus locus, in quo velut in portum te recipas. Tantum ibi sit divinae lectionis studium, tam crebrae orationum vices, tam firma de futuris cogitatio, ut omnes reliqui temporis occupationes hac vocatione compenses. Nec hoc ideo dicimus quo te retrahamus a tuis: imo id agimus ut ibi discas ibique mediteris qualem tuis praebere te debeas«. ²¹ Et Hieronymi aequalis S. Petrus Chrysologus, Ravennas Episcopus, notissima hac invitatione fideles compellabat: »Dedimus corpori annum, demus animae dies... Vivamus Deo paululum qui saeculo viximus totum... Auribus nostris insonet vox divina: familiaris strepitus nostrum non confundant auditum... Sic muniti, fratres, instituti sic, indicemus bella peccatis... securi de victoria«. ²²

Progrediente vero tempore, semper homines tenuit placidae solitudinis desiderium, ubi, remotis arbitris, anima ad res divinas intenderet: imo compertum est, quo turbulentiora incidunt humanae societati tempora, eo vehementius a divino Spiritu homines iustitiae ac veritatis sitientes ad secretum urgeri, »ut a corporeis cupiditatibus saepius liberi possint in aula mentis divinae vacare sapientiae, ubi, omni strepitu terrenarum silente curarem, in meditationibus sanctis et deliciis laetantur aeternis«. ²³

Cumque providentissimus Deus in Ecclesia sua viros complures suscitasset supernis muneribus abunde ditatos vitaeque supernaturalis magisterio conspicuos, qui sapientes normas atque asceseos methodos probatissimas cum e divina revelatione, tum e proprio usu, tum etiam e superiorum saeculorum experientia expresserunt, Dei providentis nutu in lucem prodierunt, opera insignis Dei servi Ignatii de Loyola, Exercitia spiritualia proprie dicta: »thesaurus« — ut ea appellabat venerabilis ille vir, ex inclito S. Benedicti Ordine, Ludovicus Blossius, cuius sententiam affert S. Alfonsus Maria de Liguori in pulcherrima quadam epistola »de Exercitiis in solitudine peragendis« — »thesaurus quem Deus novissimis hisce temporibus Ecclesiae suae reseravit et cuius merito eximiae gratiarum actiones Eidem persolvendae sunt«. ²⁴

Ex his spiritualibus Exercitiis, quorum laus citius in Ecclesia percubuit, ad sancitatis spatia alacrius decurrenda, inter alios plures, stimulos sibi subiecit venerabilis noster ac tot titulis Nobis carissimus S. Carolus Borromaeus, qui, ut alias data occasione meminimus, »eorundem usum in clerum populumque divulgavit«. ²⁵ eaque, sedula actione sua et auctoritate, nedum aptissimis regulis ac directoriis locupletavit, sed eo usque progressus est, ut domum conderet ubi homines ignatianis commentationibus unice excolerentur. Quam vero domum Asceterium nominavit, ea, quantum scimus, prima salutanda videtur inter ceteras omnes quae postea, felici imitatione, ubique floruerunt.

²⁰ S. Franc. Sal., *Traité de l'Amour de Dieu*, L. 12, c. 8.

²¹ S. Hieronym., Ep. 148 ad Celant., 24. (Migne, P. L., tom. 22, col. 1216).

²² S. Petr. Chrysolog., serm. 12 (Migne, P. L., tom. 52, col. 186).

²³ S. Leo Magn., serm. 19 (Migne, P. L., tom. 54, col. 186).

²⁴ S. Alf. M. de Liguori, »Lettera sull'utilità degli Esercizi in solitudine«: *Opere ascet.* (Marietti, 1847) vol. 3, pag. 616.

²⁵ Const. Apost., »Summorum Pontificum«, 25 iul. 1922; *Acta Apost. Sed.*, vol. XIV (1922), pag. 421.

Etenim cum in dies Exercitiorum existimatio in Ecclesia augetur, mirum quam huiusmodi domus multiplicatae sint: quas vere peropportuna diversoria dixeris in arido huius vitae deserto collocata, ubi, seorsim, spirituali pabulo recreantur ac reficiuntur utriusque sexus fideles. Reapse, post immanem belli cladem quod tam acriter humanam familiam perturbavit, post tot vulnera quibus spiritualis civilisque populorum prosperitas sauciata est, quis animo recenseat ingentem illorum numerum qui, cum fallaces quas antea fovebant spes extenuari atque evanescere vidissent, terrestria posthabenda caelestibus plane intellexere, praesentissimaque divini Spiritus ope ad veram animi pacem in sacris secessibus quaerendam convolarunt? Argumento manifestissimo omnes ii sunt, qui sive perfectioris ac sanctioris vitae pulchritudine allecti, sive saevissimis saeculi tempestatibus iactati, sive vitae sollicitudinibus commoti, sive mundi fraudibus ac fallaciis circumventi vel rationalismi teterrima peste conflictati vel sensuum illecebris deliniti, in sanctas illas aedes sese subducentes, solitudinis quietem eo regustaverunt dulcius quo graviore exantlarant labores, atque, caelestia retractantes, vitam suam ad supernaturalia documenta composuerunt.

Nos igitur, dum grato iucunditatis sensu his praecelestis pietatis inceptis maxime laetamur, in cuius amplificatione validissimum praesidium atque subsidium contra ingruentia mala repositum esse pro certo habemus, animum simul inducemus, quantum in Nobis erit, suavissimo Divinae Bonitatis consilio obsecundare, ne arcana haec invitatio, Spiritus Sancti instinctu in mentibus hominum excitata, optatissima caelestium munerum ubertate privetur.

Id autem libentiore animo praestamus, quod a decessoribus Nostris factum esse videmus. Nam iamdudum Apostolica haec Sedes, quae verbis Exercitia spiritualia saepe commendarat, exemplo auctoritateque sua fideles docuit, augustas Vaticanas aedes per aliquot dies in Coenaculum meditationis atque orationis identidem convertendo: quem quidem morem haud exiguo animi Nostris gaudio ac solacio Nosmet ultro recepimus. Atque ut eiusmodi gaudium ac solacium et Nobis et his, qui propius a Nobis absunt, communibus ipsorum optatis satisfaciendo, comparemus, iam nunc omnia ordinari iussimus, ut quotannis spiritualia Exercitia in hisce Aedibus Nostris habeantur.

Vos quoque, Venerabiles Fratres, quanti Exercitia spiritualia faciatis, in comperto est: eis enim operam dedistis antequam sacris innitiaremini; eis vacastis priusquam sacerdotii plenitudo vos ornaret; subindeque, nec raro, sacerdotibus vestris rite convocatis vosmetipsi praeerentes, ad eadem confugitis, ut animos vestros caelestium contemplatione reficiatis. Quod quidem praeclarum facinus dignum sane est, quod Nos debita ac publica prosequamur laude. Neque minore commendatione ornandos censemus Episcopos illos sive Orientalis sive Occidentalis Ecclesiae, quos una cum proprio Metropolita vel Patriarcha nonnumquam in pium secessum, eorundem muneribus atque officiis accommodatum, convenisse novimus. Exemplum sane luculentissimum quod, quantum natura rei id sinit, speramus fore ut sedula aemulatione propagetur. Neque magna fortasse in hoc difficultas superanda erit, si secessus huiusmodi occasione illorum conventum instituantur, quos universi alicuius Ecclesiasticae Provinciae Praesules ex officio celebrant, sive ut communi animarum saluti provideant, sive ut quae maxime postulare temporum condiciones videantur, deliberent. Id quidem Nos ipsi cum Episcopis omnibus Insubris regionis peragere constitueramus brevissimo illo spatio quo Mediolanensis Ecclesiae gubernacula tractavimus, et procul dubio illo primo regiminis anno perfecissemus, nisi arcana Divinae Providentiae consilia aliter de humilitate Nostra statuissent.

Iure igitur persuasum Nobis est Sacerdotes ac religiosos viros qui Ecclesiae legem hac in re praevertentes, iampridem laudabili studio Exercitia spiritualia frequentabant, in posterum eo maiore adhuc diligentia hoc sanctitatis

adipiscendae instrumento usuros, quo gravius sacrorum Canonum auctoritate ad illud impelluntur.

Quare sacerdotes Cleri saecularis impense hortamur ut fideles se exhibeant in Exercitiis spiritualibus peragendis, saltem modica illa mensura quam Codex Iuris Canonici eis praescribit;²⁶ eaque ardenti suae perfectionis desiderio aggrediantur et obeant, ut copiam illam spiritus supernaturalis sibi comparent, quae maximopere eis necessaria est ad spirituale commissi sibi gregis emolumentum procurandum atque magnas animarum praedas Christo lucrandas. Hanc enim viam calcarunt sacerdotes omnes, qui animarum salutis studio flagrant, in proximis ad sanctimoniae semitam dirigendis Cleroque educendo praestiterunt, quemadmodum, ut recens exemplum proferamus, cernere licet in Iosepho Cafasso, cui beatorum caelitus honores Nosmet ipsi decrevimus. Siquidem sanctissimo viro solemne semper fuit assiduam Exercitiis spiritualibus operam navare, quibus in se aliisque Christi ministris sanctitatem impensius foveret et caelestia consilia cognosceret; ut cum egressus aliquando e sacro recessu, divino lumine donatus, iuniori cuidam sacerdoti, qui eo a confessionibus utebatur, eam viam ineundam aperte commonstravit, quae ad supremum virtutis fastigium illum perduxit: beatum Iohannem Bosco dicimus, cui nomini nullum par elogium.

Qui vero in religiosae disciplinae septis quovis titulo militant, cum quotannis sacris exercitationibus perfungi lege iubeantur,²⁷ nullum dubium est quin e sacris hisce secessibus magnam caelestium bonorum abundantiam relaturi sint, unde, prout cuique opus est, amplioris perfectionis haustus excipere, praesidiaque omnia ad consiliorum evangelicorum viam alacrius terendam sibi comparare queant. Annua enim Exercitia mysticum »lignum vitae« sunt,²⁸ quo tam singuli quam communitates laude illa sanctimoniae vigeant, qua familia quaevis religiosa floreat oportet.

Neque putent utriusque Cleri sacerdotes tempus spiritualibus exercitationibus traductum in ministerii apostolici detrimentum cessurum. Scilicet audiant Sanctum Bernardum, qui Summo Pontifici beato Eugenio III, cuius quondam magister fuerat, scribere haud dubitabat: »Si totus vis esse omnium, instar illius qui omnibus omnia factus est, laudo humanitatem, sed si plena sit. Quomodo autem plena, te excluso? Et tu homo es: ergo ut integra et plena sit humanitas, colligat et te intra se sinus qui omnes recipit; alioquin, quid tibi prodest, si universos lucreris, te ipsem perdens? Quamobrem, cum omnes te habeant, esto et tu ex habentibus unus. Memento, non dico semper, non dico saepe, sed vel interdum reddere te ipsum tibi.«²⁹

Haud minore cura, Venerabiles Fratres, auctores sumus ut spiritualibus Exercitiis apte expoliantur multiplices cohortes Actionis Catholicae quam totis viribus provehere atque commendare non desistimus neque unquam desistemus, quippe quae perutilis (ne dicamus necessariam) participatio laicorum ad hierarchicum apostolatatum habeatur. Equidem satis verbis exprimere non possumus singularem qua perfusi sumus laetitiam postquam accepimus ubique ferme sacrarum commentationum peculiare series esse institutas, quibus pacifici ac strenui hi Christi milites, praesertim vero tironum manipuli, excolantur. Qui, cum frequentes ad eas convolent ut ad sacra proelia Domini proelianda paratiores promptioresque inveniatur, in eisdem non solum subsidia ad christianae vitae formam in se perfectius exprimendam reperiunt, verum etiam non raro arcanam Dei vocem corde percipiunt eos ad sacra munia et ad provehenda animarum lucra vocantis atque adeo ad apostolatatum plene exercendum

²⁶ Cod. Iur. Can., can. 126.

²⁷ Cod. Iur. Can., can. 595, § 1.

²⁸ Gen. II, 9.

²⁹ S. Bern., De consider., L. I, c. 5. (Migne, P. L., tom. 182, col. 734).

impellentis. Splendida haec quidem caelestium bonorum aurora, quam perfecta dies brevi sequetur et cumulabit, modo ut Exercitiorum spiritualium consuetudo latius porrigatur, prudentique peritia propagetur inter varias catholicorum, praecipue iuniorum, consociationes.³⁰

Cumque nostra hac aetate temporalia bona atque ex eis pullantia vitae commoda simul cum aliqua opulentia ad opifices ceterosque operam locantes haud parce defluerint, eos in feliciorum vitae conditionem adducendo, miserentis ac providentis Dei bonitati adscribendum est quod in vulgus quoque fidelium caelestis hic Exercitiorum spiritualium thesaurus spargitur, qui, ceu sacoma, homines continent ne, fluxarum rerum pondere pressi et in huius commoditates suavitatesque vitae se ingurgitantes, ad placita moresque materialismi misere labantur. Qua de causa iure Opera »pro Exercitiis« quae iam nonnullis in regionibus sobolescent, maximeque frugiferos ac peropportunos »Opificum secessus« cum adiectis »Perseverantiae« sodalitiis ardenti studio ac favore prosequimur, eaque omnia, Venerabiles Fratres, pastoralis vestrae solertiae ac sollicitudini commendata volumus.

Verum, ut laeti quos narravimus fructus ex sacris exercitationibus profluant, congrua sedulitate eis operam dare necesse est; nam si tantummodo consuetudinis causa, si tarde, si oscitanter Exercitia haec peragantur, exiguum sane vel nullum exinde emolumentum capietur.

Qua de re, ante omnia opus est ut, solitudine comite, ad sacras commentationes animus intendatur, remotis scilicet omnibus vitae cotidianae curis atque sollicitudinibus; nam ut perspicue docet aureus libellus »De Imitatione Christi«: »In silentio et quiete proficit anima devota«.³¹ Quamquam igitur laudandas profecto omnique pastoralis industria promovendas, utpote a Deo benedictionibus plurimis auctas, sacras commentationes existimamus, quibus publice multitudines exerceantur, maxime tamen Exercitia spiritualia urgemus in secreto peracta, quae »clausa« vocant, quibus homo facilius a creaturarum commercio distrahitur, dissipatasque animi partes cogit ut uni sibi ac Deo, veritatum aeternarum contemplatione, vacet.

Insuper veri nominis Exercitia spiritualia spatium aliquod temporis, quod in eis traducatur, requirunt. Et quamquam illud pro rerum et personarum ratione contrahi ad paucos dies vel extrahi ad solidum mensem potest, nihilo secius nimis coarctandum non est, si utilitates, quas Exercitia pollicentur, captare quis vult. Ut enim loci salubritas tunc tantum valetudinem corporis iuvat, cum hoc ibidem aliquantulum commoratur, ita salutaris sacrarum commentationum ars spiritui efficienter non opitulatur, nisi illum aliquandiu exerceat.

Postremo, maxime refert ad Exercitia spiritualia rite obeunda fructumque ex eis comparandum, ut sapienti atque apposita peragantur methodo.

Porro exploratum est, inter omnes Exercitiorum spiritualium methodos quae laudabiliter admodum sanae asceseos catholicae principiis inhaerent, unam prae ceteris primas semper tulisse, quae, plenis iteratisque Sanctae Sedis approbationibus exornata, praeconisque nobilitata virorum doctrina spirituali ac sanctitate praestantium, ingentes sanctimoniae fructus quattuor fere saeculorum spatio est consecuta: methodum intelligimus invecam a sancto Ignatio de Loyola, quem praecipuum et peculiarem Magistrum Exercitiorum spiritualium appellare placet, cuius »admirabilis ille Exertitiorum liber«,³² parvus quidem mole sed caelesti sapientia refertus, ex quo sollemniter approbatus, laudatus, commendatus fuit a f. r. decessore Nostro Paulo III,³³ iam tum, ut verba ite-

³⁰ Cfr. »Ordine del giorno di Mons. Radini-Tedeschi« nel Congr. Cattol. Ital., an. 1895.

³¹ De Imit. Chr., L. I, c. 20, 6.

³² Brev. Rom. in festo S. Ign. (31 iul.), lect. 4.

³³ Litt. Apost. »Pastoralis officii«, 31 iul. 1548.

remus a Nobis antequam ad Petri cathedram eveheremur aliquando adhibita, iam tum, inquit, »eminuit et claruit tanquam sapientissimus atque omnino universalis normarum codex ad animas in viam salutis ac perfectionis dirigendas, tanquam inexhaustus spectatissimae aequae ac solidissimae pietatis fons, tanquam acerrimus stimulus beneque peritus praemonstrator ad morum emendationem procurandam vitaeque spiritualis culmen attingendum.«³⁴ Cunque, initio Pontificatus Nostri, »Sacrorum Antistitum universi fere orbis catholici ex utroque ritu flagrantissimus studiis votisque satisfaciens« Constitutione Apostolica »Summorum Pontificum« die 25. Iulii 1922 data »Sanctum Ignatium de Loyola omnium Exercitiorum spiritualium, ideoque institutorum, sodaliorum, coetuumque cuiusvis generis iis, qui Exercitia spiritualia obeunt, operam studiumque navantium, Patronum caelestem declaravimus, constituimus«,³⁵ fere aliud nihil praestitimus praeterquam suprema Auctoritate Nostra illud sancivimus quod communi Pastorum et fidelium sensu perhibebatur; quod implicite, una cum memorato Paulo III, insignes decessores Nostri Alexander VII,³⁶ Benedictus XIV,³⁷ Leo XIII,³⁸ saepe Ignatianas commentationes laudibus exornantes dixerant; quod magnis praeconiis imo ipso virtutum exemplo quas in hac palaestra hauserant vel amplificaverant, extulere ii omnes, ut verba ipsius Leonis XIII usurpemus, »qui vel asceseos disciplina vel sanctitate morum« superioribus quattuor saeculis »maxime floruerunt.«³⁹ Et re quidem vera: excellentia spiritualis doctrinae prorsus a periculis erroribusque falsi mysticismi alienae; admirabilis facilitas Exercitia haec ad quemvis hominum ordinem ac statum accommodandi, sive ii in coenobiis contemplationi incumbunt, sive in saecularibus negotiis actuosam vitam traducunt; aptissima partium coagmentatio; mirabilis ac lucidus ordo quo e veritatibus commendantis altera alteram excipit: documenta denique spiritualia quae hominem, excusso iugo criminum et morbis qui moribus inhaerent detergis, per securas semitas abnegationis atque pravorum habituum detractiois,⁴⁰ ad suprema orationis amorisque divini fastigia perducunt; procul dubio haec omnia talia sunt, quae efficacem Ignatianae methodi naturam atque vim satis superque ostendat Ignatianasque commentationes affatim commendent.

Restat, Venerabiles Fratres, ut ad tuendum custodiendumque spiritualium Exercitiorum fructum, quem disertis laudibus prosecuti sumus, eiusque salutarem memoriam refricandam, piam consuetudinem quam veluti Exercitiorum brevem geminationem dixeris, recollectionem scilicet menstruam vel saltem tertio quoque mense instituendam enique suadeamus. Hic mos, quem — placet verbis iisdem uti decessoris Nostri s. m. Pii X — »libentes videmus pluribus in locis inductum«⁴¹ atque vigere praesertim apud religiosas communitates piosque Cleri saecularis sacerdotes, vehementer optamus ut inter ipsos laicos, quod sane in haud exiguum eorum utilitatem cedit, inferatur, illos potissimum qui, rei familiaris forte distenti curis aut negotiis impliciti, ab Exercitiis spiritualibus prohibeantur; his enim recollectionibus optata ipsorum Exercitiorum emolumenta aliqua saltem ex parte supplere poterunt.

³⁴ »S. Carlo e gli Esercizi spirituali di S. Ignazio« in: »S. Carlo Borromeo nel 30 Centenario della Canonizzazione«, n. 23 Sett. 1910, pag. 488.

³⁵ Const. Apost., »Summorum Pontificum«, 25 iul. 1922; Acta Apost. Sedis, vol XIV (1922), pag. 420.

³⁶ Litt. Apost. »Cum sicut«, 12 oct. 1647.

³⁷ Litt. Apost., »Quantum secessus«, 20 mart. 1753; Litt. Apost., »Dedimus sane«, 16 maii 1753.

³⁸ Epist. »Ignatianae commentationes«, 8 febr. 1900; Act. Leonis XIII, vol. VII, pag. 373.

³⁹ Ibid.

⁴⁰ Epist. Apost. Pii PP. XI, »Nous avons appris«, 28 mart. 1929 ad Card. Dubois.

⁴¹ Exhort. ad. Cler. Cathol., »Haerent animo«, 4 Aug. 1908; Acta Sanctae Sedis, vol. XLI, pag. 575.

Hoc modo, Venerabiles Fratres, Exercitia spiritualia, si ubique per omnes christianae societatis ordines diffusa diligenterque peracta sint, spiritualis regeneratio consequetur: fovebitur pietas, religionis vires alentur, frugiferum explicabitur apostolicum munus, atque pax singulorum et societatis tandem regnabit.

Dum, sereno caelo terraque silente, medium orbem nox subiret, in secreto, procul ab hominum frequentia, Verbum aeternum Patris, humana natura assumpta, mortalibus apparuit, insonuitque per aethereas regiones caelestis hymnus: »Gloria in altissimis Deo, et in terra pax hominibus bonae voluntatis«. ⁴² Praeconium hoc christianae pacis: — Pax Christi in regno Christi — summum apostolici cordis Nostri desiderium exhibens, ad quod studia laboresque Nostri enixe contendunt, valde animos christianorum percellet, qui a tumultu et a saeculi vanitatibus abstracti, in alto abditoque secreto veritates Fidei exempla retractorum Illius qui mundo pacem attulit eamque ceu hereditatem reliquit: »Pacem meam do vobis«. ⁴³

Hanc veri nominis pacem hoc ipso die quo, divino beneficio, quinquagesimus sacerdotii Nostri annus completur, vobis Venerabiles Fratres, ex corde ominamur; eandemque instante suavissima illa Nativitatis Domini Nostri Iesu Christi celebritate, quae mysterium pacis nuncupari potest, ab Eo, qui Princeps pacis salutatus est, fervidis precibus postulamus.

Atque his sensibus, erecto in spem laetam firmamque animo, auspicem divinatorum munerum et benevolentiae Nostrae testem, vobis, Venerabiles Fratres, et Clero populoque vestro, hoc est universae ac dilectissimae familiae Nostrae catholicae, Apostolicam Benedictionem peramanter in Domino imperimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XX mensis Decembris anno MDCCCXXIX, Pontificatus Nostri VIII.

PIUS PP. XI

14.

Duhovnikom in vernikom o molitvah za rešitev Rusije.

1.

O grozovitostih ruske boljševiške vlade zoper vse, posebno zoper pravoslavne in katoliške vernike, čujemo vsak dan. Vsa poročila se nam dozdevajo kot pravljice, kar verjeti jih ne moremo. Pregrozne, prestrašne so. Vprašujemo se, je li res mogoče, da so ljudje na zemlji tako surovi, neusmiljeni, kruti, tako zverinski in satansko hudobni, kakor se poroča o boljševiških tiranih nesrečne, s krvjo napojene ruske zemlje?

Oh, ne le mogoče, ampak res je. Zverinska hudodelstva se ne morejo več prikrivati. Saj jih opisujejo sami ruski boljševiški listi. Predramljeni dvigajo glave že narodi in njihovi zastopniki, pa ogorčeno obsojajo nečloveška preganjanja ruskih vernikov. Čujmo!

⁴² Luc. II, 14.

⁴³ Io. XIV, 27.

2.

Tako brezobzirnega, nečloveškega preganjanja pripadnikov katerekoli vere še ni bilo na zemlji. V vseh stoletjih so kruto preganjali navadno le katoliško vero; v Rusiji pa zatirajo vsako vero v Boga, naj si bo katoliška, pravoslavna, židovska, ali mohamedanska.

Grozno! To je krvava vojna zoper samega Jezusa, Sina živega Boga. Vsak sled vere se mora zabrisati. Zato so bogusovražni boljševiški mogočnejši odpravili nedeljo in vse praznike; vsak zunanji spomin na nje je prepovedan. Verouk je popolnoma pregan; ne le v šolah, celo v domači hiši se verski pouk ne sme vršiti. Vsak verski obred, da, vsaka javna molitev se kaznuje kot zločin.

Cerkve se podirajo, posebno v zadnjih mesecih. Samo po božiču so boljševiški hlapci porušili nad 900 cerkva. Svete podobe, ki so večkrat jako umetne, se nosijo iz cerkve, mečejo na kup in sežigajo. Uničuje se vse, kar spominja na Boga.

Toda, to še ni dovolj. Otroke pohušujejo, dušno begajo, celo sovražstvo in zaničevanje do Boga, do Kristusa, do Matere božje jim v srcih netijo. Čujte, zbirajo jih in jih podžigajo, da pljujejo na podobo Krizanega. Ves pouk je že od mladih nog prepojen s peklenskim sovražstvom do Boga. O novem letu so imeli že nad 12 milijonov otrok od 12. do 18. leta popolnoma brezbožnih, zapisanih v četo popolnih brezbožcev. Sedaj hočejo še drugih 12 milijonov otrok od 6. do 12. leta ravno tako zoper Boga nahujskati. Res, ruske cerkve, kar jih je še, se še napolnjujejo, toda otrok ni več v njih. Kaj bo čez nekaj let! Starejši ljudje bodo izumrli, mladi pa bodo vsi ne le brezbožci, ampak naravnost besni sovražniki božji. Pa saj tudi cerkva več ne bo: vse bodo porušene.

Škofe, duhovnike in redovnike, katoliške in pravoslavne, vlačijo v pregnanstvo v mrzle in nezdrave kraje, kjer morajo v največji bedi umirati; druge mečejo v grozovite ječe, ter jih do smrti mučijo; druge kar naravnost koljejo in more. V zadnjih mesecih so pomorili okoli 1500 duhovnikov in škofov. Ko sedanji škofje, duhovniki in redovniki pomrjo, večinoma mučeniške smrti, ne bo nobenega krščanskega učitelja več, ker naraščaja ne bo.

In dogodilo se bo, kar krvoločniki nameravajo. Rusija bo popolnoma brezbožna; za svetnike božje, za Marijo, za Jezusa in sploh za Boga, se v njej ne bo več vedelo. Krvoločniki trdijo, da bodo to v petih letih dosegli in v Rusiji vzgojili družbo ne le brez Boga, ampak polno sovražstva in zaničevanja do Boga.

Kaj ne, kar trepetate, ko to čujete! Nič nisem pretiral, še premalo sem povedal, saj mi manjka besedi, pripravnih za vsaj nekoliko zadosten opis takih satanskih grozodejstev.

3.

Kaj pa svet? Do sedaj je skoro popolnoma molčal. Le krščanski časopisi so nas včasih opozarjali na krute dogodke v Rusiji, na izredno bedo vernikov, na nasilno prelivanje mučeniške krvi.

Zadnje čase so se pa vendarle zdramili narodi vseh ver. Predstavniki sklicujejo shode, opisujejo zverinske dogodke v Rusiji in jih iz dna duše obsojajo. Pa kaj pomagajo besede! Vlade se ne zganejo. Pač, zadnje dni so zastopniki raznih vlad ruske nasilneže v prav mehkih besedah opozorili na to, da ne delajo prav in da njihovega postopanja ne morejo odobravati. Več ne marajo storiti.

Le en vladar je bolj pogumen. Večkrat že je razne vlade zaklinjal, naj takih krivic ne trpe. Klic je bil brez uspeha. Zato je pa v tužnem listu z dne 2. februarja 1930 ves katoliški svet pozval na križarsko vojno. Da, naravnost na križarsko vojno. Toda ne z meči in topovi, ampak na križarsko vojno z molitvijo. Saj pogumni papež Pij XI. vojske nimajo. Beseda božje resnice in molitev je orožje njihovo in naše.

Pij XI. bodo na sv. Jožefa praznik, dne 19. marca, maševali v rimski baziliki sv. Petra, molili in prosili bodo Boga za usmiljenje. Za priprošnjike so si izbrali: brezmadežno Devico Marijo, sv. Jožefa, mogočnega zaščitnika sv. Cerkve, potem vse svete angele, sv. Janeza Krstnika, sv. Nikolaja, sv. Bazilija, sv. Janeza Krizostoma, sv. Cirila in Metoda, ki so vsi varuhi Rusije in prav posebno sv. Malo Terezijo Deteta Jezusa, ki jo sv. Oče močno časte.

Kaj ne, mi pojdemo za njimi, vstopiti hočemo v križarsko vojno molitve in na praznik sv. Jožefa iz dna srca klicati za pomoč iz neba.

Za ta dan določam:

1. Prosim Vas vse, da ta dan v kar največjem številu pristopite k mizi Gospodovi in darujete za Ruse spravno sv. obhajilo.

2. V vsaki župniji naj bo glavna ali obe glavni sv. maši pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom.

3. V vsaki cerkvi, kjer je Najsvetejše, naj bo po dopoldanskem ali popoldanskem opravi sv. Rešnje Telo eno uro izpostavljeno.

4. Kjer je mogoče, naj se prirede primerna zborovanja.

Predragi verniki! Na dan sv. Jožefa, to je prihodnjo sredo, bomo združeni s sv. Očetom in z vesoljnim svetom v molitvi rotili Boga, naj se usmili nesrečne Rusije, naj se usmili nesrečne Evrope.

V Ljubljani, dne 16. februarja 1930.

† Anton Bonaventura,
škof.

O p o m b a : To pismo naj se vernikom prebere v nedeljo 16. marca 1930.

15.

Izpiti duhovnikov v zmislu kán. 130.

Za letošnje izpite se določa sledeča tvarina:

I.

Iz osnovnega bogoslovja: De Ecclesia. S posebnim ozirom na dušno pastirstvo.

Iz dogmatike: De actu fidei eiusque proprietatibus; de necessitate gratiae actualis, eius relatione ad naturam, de dispensatione eius, de iustificationis natura et effectibus formalibus gratiae sanctificantis; de visione beatifica; de sanctitate Christi, de sacerdotio Christi, de divina Maternitate B. M. V. deque privilegiis eam sequentibus; de SS. Eucharistiae sacramento; de confessione sacramentali; de contritione et attritione.

II.

Iz biblične vede: S t a r i z a k o n : Zgodovina svetopisemskega teksta v izvirniku, v grškem, latinskem, staroslovenskem in slovenskem prevodu.

Uvod v pentatevh, didaktične knjige in 4 velike preroke. Vsebina historičnih knjig. Eksegeza prvih 50 psalmov.

Novi zakon: Uvod v evangelije, katoliške liste in Razodetje; eksegeza evangelija sv. Janeza in pastoralnih listov.

III.

Iz moralne teologije: De principiis (Noldin). — De praeceptis Decalogi (excepto VII.) (po Noldinu).

Iz pastoralne teologije: O sv. maši in zakramentih.

Iz cerkvenega prava: De matrimonio (Can. 1012—1143; 1960—1992). De beneficiis et administratione bonorum ecclesiasticorum (Can. 1409 do 1551).

Izpiti iz vseh treh skupin se bodo vršili v četrtek 9. oktobra 1930 v avlah ljubljanske teološke fakultete (Alojzijevišče). Začetek ob osmih.

16.

Novomašniki l. 1930.

V mašnike bodo letos posvečeni sledeči bogoslovci ljubljanske škofije:

Iz V. letnika:

1. Valentin Benedik, roj. v župniji Šmartin pri Kranju dne 13. februarja 1907.
2. Bogomir Gande, roj. v Tržiču dne 21. julija 1901.
3. Tomaž Holmar, roj. v Gospé sveti na Koroškem dne 14. aprila 1905.
4. Jožef Košir, roj. v Ljubljani, župnija Marijino Oznanjenje, dne 30. avgusta 1907.
5. Peter Mihelič, roj. v župniji Stari trg ob Kolpi dne 27. marca 1905.
6. Janko Sedej, roj. v Železnikih dne 17. oktobra 1905.

Iz IV. letnika:

1. Anton Petrič, roj. v župniji Polšnik dne 31. maja 1903.
2. Viljem Pipp, roj. v Lescah dne 30. maja 1905.
3. Stanislav Skvarča, roj. na Vrhniki dne 29. novembra 1906.
4. Martin Starec, roj. v župniji Metlika dne 18. januarja 1907.

V zmislu določil kan. 998 cerkvenega zakonika naj se ti novomašniki v vseh župnih in samostanskih cerkvah razglase vernikom s prižnice in sicer v nedeljo, dne 16. marca, s priporočilom, naj verniki molijo zanje, da bi postali in ostali duhovniki po Srcu Jezusovem.

Višji redovi se bodo delili: subdiakonat na belo nedeljo, 27. aprila, diakonat v soboto po binkoštih, dne 14. junija, in presbiterat na praznik sv. Petra in Pavla, dne 29. junija.

17.

Reductio ad statum laicalem.

Ad statum laicalem reducti sunt sacerdotes dioecesis Labacensis: Rado (Jacobus) Miglič Rescripto Sacrae Congregationis de Sacramentis No. 3797/26 (ex Audientia SS.mi diei 3. Februarii 1930) et Joannes Jovan Rescripto Sacrae Congregationis de Sacramentis No. 181/30 (ex Audientia SS.mi diei 17. Februarii 1930).

18.

Protituberkulozna liga v Ljubljani.

Zadnji čas je jela javnost postajati vedno bolj pozorna na telesno zdravje našega ljudstva. Z nekim tihim zadovoljstvom smo menili, da je naš narod telesno jako zdravega jedra in da ima veliko odporno silo proti boleznim. Dejanska slika o zdravstvenem stanju ljudstva pri nas pa je dokaj neugodnejša nego je naše nepoučeno mnenje. Najgloblja rana na narodnem telesu pri nas je tuberkuloza. Na podlagi če tudi nepopolne statistike je dognano, da boleha med Slovenci krog 50.000 ljudi na tuberkulozi. Poprečno jih podleže na leto 2800 tej bolezni. Čim bolj se bo naša domovina industrializirala, tem neugodnejši bodo pogoji za ljudsko zdravje.

Že navedene številke same kličejo dovolj glasno, da naj se narod sam zgane proti nevarnosti razširjajoče se tuberkuloze. Zato je toplo pozdraviti, da se je v Ljubljani osnovala Protituberkulozna liga z namenom, da razgiblje ves narod za pobijanje naše ljudske bolezni. Iz središča v Ljubljani bo počela liga po vsej domovini organizirati ljudstvo, kako naj proti tej kugi zdravje uspešneje čuva. Liga bo s časom mislila tudi na zavode, kjer se bodo po tuberkulozi okuženi zdravili ter zelo nevarno oboleli imeli zavetišče, da ne okužijo še drugih.

Pri tem pomembnem delu duhovščina ne bo smela stati ob strani. Prav krepko in požrtvovalno naj gospodje duhovniki posežejo v to plemenito samarijansko delo. Že danes opozarjamo na oklic lige, ki bo te dni izšel v časopisju ter toplo priporočamo duhovnikom delo v okviru protituberkulozne lige. Za duhovnika je to sodelovanje del krščanske dobrotelnosti.

Protituberkulozna liga ima svoj sedež v palači Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani na Miklošičevi cesti.

19.

Razne objave.

Poročila o Katoliški akciji. V zvezi z določilom v Škof. listu 1930, št. 1 str. 14, točka d) se določa, naj dekanjski uradi pošljejo škof. ordinariatu pismena poročila o katoliški akciji v svojih dekanijah naprej in sicer najkasneje do 1. junija 1930.

Dekanijski voditelji Marijinih družb. Novi pravilnik škofijskega vodstva Marijinih družb določa, naj se vsako leto vsaj enkrat skličejo k

skupnemu posvetu dekanijski voditelji Marijinih družb, ki jih izvolijo dekanijske pastoralne konference za dobo 3 let. Zato se dekanijskim uradom naroča, naj poskrbe, da se na letošnjih pomladanskih pastoralnih konferencah ti dekanijski voditelji izvolijo in nato njih imena sporoče škofijskemu vodstvu.

Zakotne babice. Kr. banska uprava v Ljubljani je z dopisom z dne 22. januarja 1930, št. 2003/VI/2 naprosila škof. ordinariat, naj bi potom župnih uradov sodeloval pri pobijanju zakotnega babištva. Dasiravno namreč obstojajo zakoniti predpisi, ki prepovedujejo zakotno babištvo, je še vedno dokaj neukih žensk, ki se bavijo z babiškimi posli, čeprav za to niso izučene. To pa je nevarno za zdravje porodnic in novorojencev. Zato naj župni uradi podpirajo prizadevanje javnih oblasti pri pobijanju tega zla.

Prijava smrti francoskih državljanov. V zmislu tozadevnih predpisov (člen 20. zakona o konvenciji med Jugoslavijo in Francijo z dne 30. januarja 1930, Uradni list 1929, št. 61) se matični uradi opozarjajo, da morajo ob vsakem smrtnem slučaju francoskega državljanca, umrlega na pristojnem teritoriju, obvestiti o tem takoj politično oblast I. stopnje, ji poslati ex offo-mrliški list in naznaniti okoliščnosti, v katerih je dotični umrl.

Prenos vojakov, umrlih v Budimpešti. Ker se namerava opustiti vojaško pokopališče Vizivaroš (Budimpešta I., Hideguti ut.), naj se svojci dotičnih v zmislu razpisa zunanjega ministrstva z dne 23. maja 1929, št. A 5007 opozore, da se ondi pokopani vojaki lahko prenesejo do 1. maja 1933 drugam, ker se bodo pozneje vsi ostali pokopali v skupen grob.

Družinska knjižica. Mohorjeva tiskarna v Celju je pravkar natisnila in založila izredno praktične družinske knjižice, ki jih župnim in matičnim uradom ni mogoče kar moč dosti priporočiti. Dandanes, ko se ljudje selijo iz kraja v kraj, ko je treba venomer tega ali onega izkaza, listine, spričevala zdaj za šolo, zdaj za vojaščino, zdaj za kaj drugega, je taka knjižica za vsako družino res izredno potrebna. Če bi vsi matični uradi upeljali take in te knjižice, bi bilo delo v uradih njim samim silno olajšano. Knjižica je velika pomoč pri vpisovanju v matice in pri izdelovanju družinskih pol (naborniki!). Župni uradi so po en kos te knjižice prejeli od tiskarne na ogled. Naj si jo dobro ogledajo in potem pridno uporabljajo. Cena izvodu je 5 Din; pri naročilu od 30 izvodov naprej je 10% popusta. Naroča se pri založnici.

Mašno vino, garantirano pristno, ima na razpolago opatija oo. trapistov v Rajhenburgu.

Papeževa okrožnica o vzgoji mladine, v slovenskem prevodu, je priložena vsaki številki tega Škofijskega lista. — Župnim uradom se naroča, na poskrbe, da pride ta brošura v čim več slovenskih hiš. Naroča se v prodajalni KTD (H. Ničman) v Ljubljani.

20.

Konkurzni razpis.

Potom okrožnice z dne 19. februarja 1930, št. 790 so bile z zaključnim rokom do 20. marca 1930 razpisane župnije: **K a m n i k** v kamniški dekaniji, **S v. P l a n i n a** v moravški dekaniji in **G r č a r i c e** v ribniški dekaniji.

Razpisujejo se nadalje župnije: Rudnik v dekaniji ljubljanske okolice, Kovor in Mavčiče v kranjski dekaniji, Dobrnič v žužemberški dekaniji in Leše, stoječa pod patronstvom prošta ljubljanskega stolnega kapitlja, v radovljiški dekaniji.

Prošnje je nasloviti za prve štiri na škof. ordinariat, za zadnjo na patrona in jih v vsakem slučaju poslati na škof. ordinariat. Rok za vlaganje prošenj se zaključi 15. aprila 1930.

Pripominja se, da mora tisti, ki prosi za več župnij hkrati, poslati prošnjo za vsako župnijo p o s e b e j.

21.

Škofijska kronika.

Imenovan je bil za prodekana dekanije Semič in hkrati za škof. duhovnega svetnika p. Pavlin Bitnar, O. Teut., župni upravitelj v Črnomlju.

Umeščen je bil Anton Pavlič, župni upravitelj na Selih pri Kamniku, dne 12. februarja 1930 na to župnijo.

Imenovana sta bila za ekskurendo-upravitelja: Viktor Čadež, župnik v Mekinjah, za župnijo Kamnik in p. Rajnerij Erklavec, O. Teut., župnik-vikar v Semiču, za župnijo Suhor.

Stalna pokojnina je dovoljena Janezu Pfaffarju, župniku v Rudniku, in Juriju Rozmanu, župniku v Kovorju.

Začasni pokoj je dovoljen Mateju Ahačiču, župniku v Lešah.

Umrli sta: Franc Zorec, zlatomašnik in župnik v pok., na Gor. Sušicah dne 1. februarja 1930 v starosti 75 let in Ivan Lavrenčič, č. kanonik, župnik in dekan v Kamniku, dne 3. februarja 1930 v starosti 73 let.

Naj v miru počivata!

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 28. februarja 1930.

Vsebina: 13. Okrožnica »Mens Nostra« papeža Pija XI. o pospeševanju duhovnih vaj. — 14. Anton Bonaventura, škof: Duhovnikom in vernikom o molitvah za rešitev Rusije. — 15. Izpiti duhovnikov v zmislu kan. 130. — 16. Novomašniki 1. 1930. — 17. Reductio ad statum laicalem. — 18. Protituberkulozna liga v Ljubljani. — 19. Razne objave. — 20. Konkurni razpis. — 21. Škofijska kronika.

Izdajatelj: Škof. ordinariat (Dr. Gregorij Rožman). — Odgovorni urednik: Jože Jagodic.
Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč.